

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Viktora Kučery a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **Mgr. V. V.**, proti žalovaným: **1) Obvodní státní zástupce pro Prahu 1**, se sídlem nábr. E. Beneše 627/3, Praha, **2) náměstkyně Obvodního státního zástupce pro Prahu 1**, se sídlem nábr. E. Beneše 627/3, Praha, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 17. 9. 2021, č. j. 18 A 77/2021 - 6,

t a k t o:

- I. Kasační stížnost se z a m í t á .**
- II. Žalovaným se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í:

I. Vymezení věci

[1] Kasační stížností žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojí proti v záhlaví označenému usnesení Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým městský soud odmítl jeho žalobu na ochranu před nezákonným zásahem žalovaných 1) a 2), který měl spočívat v tom, že poslali na Nejvyšší státní zastupitelství hodnocení stěžovatele, aniž by ten o tom obdržel informaci, a následně na základě těchto hodnocení nebyl podán nejvyšší státní zástupkyní návrh na jeho jmenování státním zástupcem.

II. Řízení před městským soudem

[2] Stěžovatel podal k městskému soudu blanketní žalobu obsahující toliko petit, kterým se domáhal, aby soud určil, že (doslova):

(i.) „zásah žalovaného Obvodního státního zástupce pro Prahu 1 vůči žalobci spočívající v tom, že jako Obvodní státní zástupce pro Prahu 1 sepsal a poslal na nejvyšší státní zastupitelství hodnocení žalobce, aniž by o tom obdržel žalobce informaci a na základě toho nebyl podán návrh žalobce na jmenování státním zástupcem nejvyšší státní zástupkyně dne 11. 10. 2002 byl nezákonný“, a že

(ii.) „zásah žalované náměstkyně Obvodního státního zástupce pro Prahu 1 vůči žalobci spočívající v tom, že jako Obvodní státní zástupce pro Prahu 1 sepsala dne 23. září 2002 a poslala na nejvyšší státní zastupitelství hodnocení žalobce, aniž by o tom obdržel žalobce a následně na základě tohoto rozhodla nejvyšší státní zástupkyně dne 11.10.2002, že nepodá návrh na jmenování žalobce státním zástupcem informaci byl nezákonný“.

[3] Městskému soudu bylo již z petitu žaloby zřejmé, že se jednalo o jednorázový zásah s trvajícím důsledkem, k němuž mělo dojít v roce 2002. Vzhledem k tomu, že subjektivní lhůta pro podání zásahové žaloby činí 2 měsíce a objektivní lhůta 2 roky, bylo zcela evidentní, že žaloba podaná dne 1. 9. 2021 byla opožděná. Městský soud proto žalobu jako opožděnou odmítl podle § 46 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

III. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného 1)

[4] Stěžovatel usnesení městského soudu napadl kasační stížností, v níž navrhl, aby jej Nejvyšší správní soud zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení. V kasační stížnosti velmi obsáhle (na více než 50 stranách) popisuje šikanu své osoby v souvislosti s nejmenováním státním zástupcem a navrhuje k provedení více než 70 důkazů, z nichž některé se týkají jeho tvrzení ohledně včasnosti žaloby, naprostá většina má ovšem doložit, že ve věci jeho (ne)navržení na jmenování státním zástupcem bylo postupováno nesprávně. Nejvyšší správní soud považuje za nadbytečné takto koncipovanou kasační stížnost podrobně rekapitulovat, a proto jen stručně shrne její relevantní části.

[5] Stěžovatel tvrdí, že teprve dne 1. 7. 2021 mu bylo poprvé umožněno nahlédnout do spisu sp. zn. 7 Spr 77/2002 vedeného v souvislosti se stěžovatelovým (ne)navržením na jmenování státním zástupcem, a tedy teprve tehdy se dozvěděl, že obsahuje ručně psanou poznámku nejvyšší státní zástupkyně „návrh [na jmenování státním zástupcem] nepodám s ohledem na doplnění z OSZ Praha 1“. Poprvé se také mohl seznámit s hodnoceními své osoby ze strany obvodního zástupce pro Prahu 1, JUDr. Jiřího Káry, a náměstkyně obvodního zástupce pro Prahu 1, JUDr. Zdeňky Galkové. V kasační stížnosti polemizuje se závěry těchto hodnocení, především s tvrzeními o jeho nižších teoretických znalostech a praktických schopnostech, pracovním výkonu, nedostatku schopnosti odlišovat podstatné věci od nepodstatných, nedodržování pracovní doby a jeho častých absencích ze zdravotních důvodů. Vzhledem k tomu, že jsou tato hodnocení nesprávná a že kvůli nim stěžovatel nebyl navržen na jmenování státním zástupcem, spatřuje v nich nezákonný zásah.

pokračování

[6] Podle stěžovatele počala subjektivní lhůta k podání zásahové žaloby plynout dne 1. 7. 2021, a žaloba podaná dne 1. 9. 2021 tedy byla podána včas. Stěžovatel neměl možnost brojít dříve proti tomu, že jej nejvyšší státní zástupkyně nenavrhla na jmenování státním zástupcem, neboť mu bylo v roce 2002 nesprávně sděleno, že toto její rozhodnutí nemusí být a ani není odůvodněno, nemohl tedy brojít proti nesprávnému (nepřezkoumatelnému) odůvodnění tohoto rozhodnutí – mohl tak učinit teprve prostřednictvím žaloby podané k městskému soudu v nyní posuzované věci. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2020, č. j. 2 As 388/2018 - 39, vyslovil názor, že nemožnost projednání žaloby pro opožděnost je v rozporu se zásadami právního státu. Objektivní dvouletou lhůtu k podání žaloby označil též za protiústavní.

[7] Nepodání návrhu na jmenování státním zástupcem i hodnocení stěžovatele lze považovat za jednorázové zásahy, následné udržování tohoto stavu nejvyššími státními zástupci, kteří odmítali stěžovateli sdělit důvod nepodání návrhu na jmenování, však bylo nezákonným zásahem trvajícím do 1. 7. 2021, kdy se stěžovatel se spisem seznámil. Stejně tak je trvajícím nezákonným zásahem, případně jeho důsledkem, také unikání platu státního zástupce stěžovateli. Od toho by se též mělo odvíjet počítání lhůty pro podání žaloby.

[8] Stěžovatel neměl možnost se bránit žalobou podanou ke správním soudům, neboť v době, kdy došlo k zásahu, nebyl soudní řád správní v účinnosti a soudy přezkoumávaly pouze zákonnost rozhodnutí. Sice se bránil cestou ústavní stížnosti, Ústavní soud však jeho stížnost odmítl na základě nesprávného právního názoru.

[9] Městský soud v řízení o žalobě pochybil tím, že stěžovatelovu žalobu odmítl pro opožděnost, aniž by jej vyzval k jejímu doplnění nebo jej o závěru o opožděnosti informoval, aby měl stěžovatel možnost jakkoliv reagovat.

[10] Žalovaný 1) se ve vyjádření ke kasační stížnosti bez výhrad ztotožnil s napadeným usnesením a navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl. Vzhledem k tomu, že toto vyjádření nepřineslo nic nového, Nejvyšší správní soud jej stěžovateli nezasílal (s obsahem tohoto vyjádření se ostatně stěžovatel měl možnost seznámit při nahlížení do spisu dne 7. 2. 2022).

[11] Žalovaná 2) se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[12] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatel je advokátem, splňuje tedy podmínku podle § 105 odst. 2 s. ř. s. Poté přezkoumal napadené usnesení městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, a dospěl k následujícímu závěru.

[13] Kasační stížnost není důvodná.

[14] Úvodem Nejvyšší správní soud konstatuje, že jediným v úvahu přicházejícím kasačním důvodem v dané věci je nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí žaloby podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Ničím jiným se Nejvyšší správní soud ani zabývat nemohl (srov. rozsudek zdejšího soudu ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 - 98, č. 625/2005 Sb. NSS). V nyní posuzované věci městský soud stěžovatelovu žalobu odmítl pro opožděnost, a stěžovatelovou obsáhlou argumentací, která nesměřovala proti závěru o opožděnosti žaloby, se tedy zdejší soud nezabýval. Právě (ne)včasnost podání zásahové žaloby společně s případnými vadami řízení před městským soudem jsou jedinými otázkami, které Nejvyšší správní soud v nynější věci mohl posoudit.

[15] Podle § 84 s. ř. s. „[ž]aloba musí být podána do dvou měsíců ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o nezákonném zásahu. Nejpozději lze žalobu podat do dvou let od okamžiku, kdy k němu došlo“. Pro posouzení běhu lhůty je rozhodné, zda se jedná o zásah jednorázový, kdy dvouletá objektivní lhůta plyne od jeho dovršení, či o zásah trvajícím, kdy počíná objektivní i případně subjektivní lhůta plynout každým dnem trvání zásahu (srov. nález Ústavního soudu ze dne 23. 5. 2019, sp. zn. IV. ÚS 1568/18, N 96/94 SbNU 197).

[16] Nejvyšší správní soud je toho názoru, že se v daném případě jednalo o zásah jednorázový. Zaslání hodnocení stěžovatele žalovanými nejvyšší státní zástupkyní je vlastní povahou jednorázovým úkonem, nikoliv udržovaným stavem. Rovněž zformulování vůle Nejvyšší státní zástupkyně nenavrhnout stěžovatele ke jmenování státním zástupcem představuje jednorázový zásah (srov. výše citovaný rozsudek zdejšího soudu č. j. 2 As 388/2018 - 39). Uvádí-li stěžovatel, že mu stále uniká plat státního zástupce, jedná se o evidentní trvajícím důsledek jednorázového zásahu. A tvrdí-li stěžovatel, že trvalost zásahu spočívá v tom, že protiprávní stav udržovali jednotliví nejvyšší státní zástupci tím, že mu neumožňovali nahlédnout do spisu, je třeba uvést, že se jedná o zcela jiný „zásah“ do stěžovatelových práv, než jaký je projednáván – stěžovatel svým žalobním petitem nebrojí proti tomu, že mu byla nezákonně odepřána možnost seznámit se s obsahem spisu.

[17] Dvouletá objektivní lhůta je podle stěžovatele protiústavní. Nejvyšší správní soud však jeho názor nesdílí, a to mj. s ohledem na nález Ústavního soudu ze dne 21. 7. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 25/19, č. 267/2020 Sb., v němž Ústavní soud shledal v souladu s ústavním pořádkem lhůtu jednoho roku v případě tzv. nečinnostní žaloby. Přitom nečinnost správního orgánu trvá i po uplynutí lhůty k podání žaloby (do práv osoby je tedy pokračující pasivitou zasahováno i nadále), zatímco v případě zásahové žaloby domáhající se deklaratorního výroku potvrzujícího existenci jednorázového nezákonného zásahu v minulosti jde o zásah, který již byl dokonán, a tedy již netrvá (mohou trvat pouze jeho důsledky). Mělo-li by se jednat o zásah trvajícím, ani pak by nebyla dvouletá objektivní lhůta protiústavní, neboť v takovém počíná běžet každým dnem pokračování zásahu (srov. výše citovaný nález sp. zn. IV. ÚS 1568/18). Dvouletá objektivní lhůta pro podání zásahové žaloby je tedy podle Nejvyššího správního soudu v souladu s ústavním pořádkem.

[18] Z obsahu žaloby a kasační stížnosti vyplývá, že stěžovatel v posuzované věci brojí proti tomu, že nebyl navržen na jmenování státním zástupcem. Jedná se tedy o zásah do práva na přístup k veřejným funkcím za rovných podmínek, které je zakotveno v čl. 21 odst. 4 Listiny základních práv a svobod. Judikatura Nejvyššího správního soudu dovodila, že ochranu tomuto právu v případě uchazečů o funkci státního zástupce poskytují správní soudy (srov. rozsudek ze dne 20. 12. 2018, č. j. 6 As 199/2018 - 71, č. 3840/2019 Sb. NSS).

pokračování

[19] Nejvyšší správní soud předesílá, že ve výše citovaném rozsudku č. j. 2 As 388/2018 - 39 se zabýval velmi podobnou věcí stěžovatele, v níž stěžovatel brojil zásahovou žalobou proti domnělému nezákonnému zásahu nejvyšší státní zástupkyně spočívajícího v nepodání návrhu na jmenování stěžovatele státním zástupcem. V tomto rozsudku zdejší soud uvedl, že se jedná o nezákonný zásah jednorázový, došlo k němu v roce 2002 a ještě téhož roku se o něm stěžovatel dozvěděl, a pokud tedy podal žalobu 5. 11. 2018, učinil tak zjevně opožděně. Zdejší soud též upozornil, že podle § 18 odst. 2 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů, „[s]tátního zástupce jmenuje na návrh nejvyššího státního zástupce ministr spravedlnosti na dobu časově neomezenou“, přičemž v daném případě „[z]formulováním této vůle [stěžovatele nenavrhnout na jmenování státním zástupcem] jednoho ze dvou článků jmenovací procedury byl dovršen akt, který sám o sobě je natolik ucelený, že právě proti němu je třeba brojit jako proti (eventuálně nezákonnému) jednání veřejné správy“.

[20] V nyní posuzované věci se stěžovatel pokouší dosáhnout projednání v podstatě stejné věci jako v případě posuzovaném zdejším soudem v rozsudku č. j. 2 As 388/2018 - 39 (který již byl zdejším soudem následován v další obdobné věci rozsudkem ze dne 11. 5. 2022, č. j. 10 As 534/2021 - 78), avšak namísto toho, aby za zásah označil nenavržení ke jmenování ze strany nejvyšší státní zástupkyně, označuje za zásah hodnocení ze strany žalovaných (obvodní státní zástupce pro Prahu 1 a jeho náměstkyně), kvůli kterému nejvyšší státní zástupkyně nebyl navržen na jmenování státním zástupcem – je tedy zřejmé, že leitomitvem obou případů je právě obrana stěžovatele proti jeho nenavržení na jmenování státním zástupcem. Jak však již Nejvyšší správní soud uvedl, pro tento potenciálně nezákonný zásah je rozhodný okamžik zformulování vůle nepodat návrh na jmenování státním zástupcem. Z kasační stížnosti i z obsahu spisu sp. zn. 7 Spr 77/2002 je patrné, že rozhodnutí stěžovatele nejmenovat nejvyšší státní zástupkyně učinila již v roce 2002 a stěžovatel se o tom téhož roku dozvěděl – ve stěžovatelem podepsaném dopise ze dne 9. 12. 2002 adresovaném nejvyšší státní zástupkyni stěžovatel uvádí: „Dne 2. 12. 2002 jsem obdržel od Městského státního zastupitelství v Praze písemnou zprávu ze dne 29. 11. 2002, ve které mně bylo oznámeno, že jste se dne 14. 11. 2002 rozhodla nepodat návrh na jmenování mé osoby státním zástupcem panu JUDr. Pavlovi Rychetskému, ministrovi spravedlnosti a místopředsedovi vlády České republiky.“

[21] Je tedy zřejmé, že stěžovatel již v roce 2002 věděl o vůli nejvyšší státní zástupkyně jej na jmenování státním zástupcem nenavrhnout, v čemž spočíval potenciální jednorázový zásah do jeho práv. Nedodržení lhůty k podání žaloby se stěžovatel snaží zhojit tím, že napadá hodnocení jeho osoby žalovanými, která dle jeho názoru představovala důvody pro rozhodnutí nenavrhnout stěžovatele ke jmenování státním zástupcem a která před ním byla státním zastupitelstvím tajena (nebylo mu dříve umožněno nahlédnout do spisu). O (ne)podání návrhu na jmenování zástupcem ovšem rozhodovala nejvyšší státní zástupkyně a jen stěží lze za zvláštní nezákonný zásah považovat každou okolnost, která se na jejím rozhodování podílela anebo podílet mohla. Jinými slovy, dospěl-li „proces“ stěžovatelova jmenování státním zástupcem do fáze, kdy již o podání návrhu na toto jmenování rozhodovala nejvyšší státní zástupkyně, právě zformulováním její vůle stěžovatele nenavrhnout ke jmenování mohlo dojít k zásahu do stěžovatelova práva na přístup k veřejným funkcím – ostatní dílčí úkony do něj již nezasahují bezprostředně, nýbrž prostřednictvím vůle nejvyšší státní zástupkyně. Ostatně vzhledem k tomu, že nejde

o formalizované rozhodnutí, ale v podstatě o faktický úkon (resp. jeho absenci), ani nelze v úplnosti seznat, z čeho všeho nejvyšší státní zástupkyně při svém rozhodování vycházela.

[22] Ani ručně psaná poznámka nejvyšší státní zástupkyně *„návrh nepodám s ohledem na doplnění z OSZ Praha 1“* neznámá, že hodnocení žalovaných bylo jediným důvodem nepodání návrhu – i tuto poznámku je nutno vyložit v kontextu celého případu. Ze spisu vyplývá, že nejvyšší státní zástupkyně obdržela negativní hodnocení ze strany Městského státního zastupitelství v Praze, s nímž stěžovatel rovněž nesouhlasil a proti kterému brojil již v roce 2002 různými podáními (obsah tohoto hodnocení mu tedy byl znám), což vedlo i k jeho osobní schůzce se státní zástupkyní, které sám navrhl, aby hodnocení své osoby od žalovaných vyžádala. Z ničeho nevyplývá, že by snad nejvyšší státní zástupkyně před obdržení hodnocení žalovaných inklinovala k navržení stěžovatele ke jmenování státním zástupcem; naopak, stěžovateli byla dána možnost přesvědčit nejvyšší státní zástupkyni osobně a ta s ohledem na jeho žádost přihlédla i k hodnocení ze strany žalovaných. Vzhledem k tomu, že ani tato hodnocení nebyla pozitivní, bez dalšího se již rozhodla stěžovatele ke jmenování nenavrhnout. To jen dokládá, že hodnocení ze strany žalovaných bylo jedním z více aspektů, k nimž nejvyšší státní zástupkyně přihlédla, přičemž jejich obsah byl co do svého smyslu a podstaty obdobný jako jiná hodnocení, která stěžovateli v roce 2002 známa byla. I s ohledem na tuto skutečnost je evidentní, že hodnocení žalovaných nejsou jedinými důvody stěžovatelova nenavržení ke jmenování státním zástupcem, a stěží tak mohou představovat samostatný zásah do stěžovatelova práva na přístup k veřejným funkcím.

[23] O tom, že „zásah“ žalovaných v daném případě není bezprostřední, ale zprostředkovaný zformulováním vůle nejvyšší státní zástupkyně svědčí i to, že stěžovatel spatřuje nezákonnost v nedostatku odůvodnění zásahu spočívajícího v jeho nenavržení na jmenování státním zástupcem; jak uvádí v kasační stížnosti: *„Žalobce se o nezákonném zásahu spočívajícím v nepřezkoumatelném odůvodnění nepodání návrhu na jmenování státním zástupcem ze strany nejvyšší státní zástupkyně ze dne 10. října 2021 [patrně míněn rok 2002] dozvěděl až 1. července 2021 a teprve poté mohl žalovat nepřezkoumatelnosti odůvodnění návrhu na jmenování státním zástupcem.“*

[24] Přezkoumatelné odůvodnění je však povinnou náležitostí formálního rozhodnutí, které lze podrobit přezkumu ze strany správních soudů podle § 65 odst. 1 s. ř. s. Nezákonným zásahem může být faktická činnost správních orgánů – jedná se tedy v zásadě o neformální úkony, u kterých z povahy věci nepřichází v úvahu, aby je správní orgán přezkoumatelným způsobem odůvodňoval, jak v podstatě požaduje stěžovatel. Tomu odpovídá i nalézací povaha řízení o zásahové žalobě, kdy soud sám zjišťuje, zda k zásahu byly dány důvody, popř. zda postačovaly k tomu, aby byl zásah v souladu se zákonem – na rozdíl od řízení o žalobě proti rozhodnutí, při kterém soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí mj. na základě jeho písemného odůvodnění.

[25] V tomto ohledu lze odkázat též na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2011, č. j. 5 Aps 5/2010 - 293, č. 2386/2011 Sb. NSS, podle něhož *„počátek běhu subjektivní dvouměsíční lhůty k podání žaloby na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu je dán okamžikem, kdy se žalobce dozvěděl o skutečnostech, v nichž spatřuje nezákonný zásah. Rozhodující je přitom znalost žalobce o skutkových okolnostech, z nichž vyplývá konání či nekonání správního orgánu, v němž je spatřován nezákonný zásah.“*

pokračování

Okamžik, kdy žalobce nabyt přesvědčení o tom, že předmětné konání či nekonání správního orgánu naplňuje veškeré znaky nezákonného zásahu definované v § 82 s. ř. s., není pro běh této lhůty rozhodný.“ Pro počátek běhu subjektivní lhůty je tedy podstatné, kdy se stěžovatel dozvěděl o skutečnosti, v níž spatřuje zásah do svých práv, nikoliv kdy nabyt vědomí o tom, že byl zásah nezákonný, resp. kdy se dozvěděl, že byl zásah založen na nedostatečných důvodech. Při pohledu na posuzovaný případ touto optikou nelze než konstatovat, že se stěžovatel o zásahu do svého práva na přístup k veřejným funkcím dozvěděl již v roce 2002, nicméně teprve při zjištění všech důvodů v roce 2021 nabyt povědomí o domnělé nezákonnosti tohoto zásahu; to však nemá vliv na běh subjektivní lhůty k podání žaloby, natožpak lhůty objektivní.

[26] Ohledně běhu objektivní lhůty stěžovatel odkazuje na opakovaně zmiňovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 388/2018 - 39, v němž je uvedeno (důraz přidán): *„Pokud by snad byla skutková situace taková, že by sice rozhodnutí o tom, že stěžovatel nebude navržen ke jmenování, ‚padlo‘ uvnitř soustavy státního zastupitelství v určitou dobu, avšak zůstalo uzavřeno uvnitř této soustavy a nebylo komunikováno tomu, jehož se týkalo (stěžovateli), zvažoval by Nejvyšší správní soud, zda ustanovení o objektivní dvouleté žalobní lhůtě, počítané od okamžiku, kdy k zásahu ‚došlo‘, tedy od jeho ‚dovršení‘ (srov. k tomu obšírně nálezy Ústavního soudu ze dne 15. 5. 2018, sp. zn. II. ÚS 635/18), lze u zásahů toho typu, jež zůstanou navenek utajeny, vyložit ústavně konformním způsobem (viz k tomu zejména bod 12 odlišného stanoviska soudce Karla Šimky ke shora již zmíněnému rozsudku rozšířeného senátu ze dne 21. 11. 2017, č. j. 7 As 155/2015 - 160). Toho však v nyní projednávaném případě nebylo třeba. Není totiž sporu, že stěžovatel se o tom, že nejvyšší státní zástupce jej nebudl navrhout na jmenování státním zástupcem, dozvěděl tak, že poté mohl bez větších problémů v objektivní žalobní lhůtě na projev vůle nejvyššího státního zástupce reagovat zásahovou žalobou.“*

[27] Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že i ve stěžovatelem odkazovaném rozsudku č. j. 2 As 388/2018 - 39 dospěl k závěru, že byl stěžovateli zásah do jeho práv zjevný již v roce 2002, což je v posuzované věci zásadní. Z obsahu spisu sp. zn. 7 Spr 77/2002 je patrné, že stěžovatel v roce 2002 o podstatných důvodech postupu nejvyšší státní zástupkyně věděl a již tehdy považoval její postup za nezákonný, což lze doložit mj. tím, že se ve věci svého nenavržení na jmenování státním zástupcem obrátil na Ústavní soud, který usnesením ze dne 2. 11. 2004, sp. zn. I. ÚS 30/03, jeho ústavní stížnost odmítl jako zjevně neopodstatněnou.

[28] Stěžovatel se též v mnoha podáních založených ve spise sp. zn. 7 Spr 77/2002 již v průběhu roku 2002 ohrazoval proti závěrům o nedostacích své odbornosti a profesní způsobilosti (zjednodušeně řečeno). Právě tyto nedostatky jsou stěžejními body kritiky v hodnocení obou žalovaných. Je sice pravda, že hodnocení žalovaného 1) obsahuje též zmínku o stěžovatelových častých absencích, o čemž se stěžovatel zřejmě skutečně dozvěděl poprvé při nahlížení do spisu dne 1. 7. 2021, nicméně tato zmínka není nijak relevantní a stěžovatel tento aspekt svého hodnocení v kasační stížnosti značně zkresluje – uvádí, že v hodnocení žalovaného 1) *„je zdůrazňována žalobcova častá absence ze zdravotních důvodů, z čehož žalobce logicky dovozuje diskriminaci z důvodu zdravotního postižení. Podstatné pro jmenování státním zástupcem k OSZ pro Prahu 1 je, podle JUDr. Jiřího Káry, zda žalobce byl častěji nemocen a častěji v pracovní neschopnosti“*; přitom v tomto hodnocení časté

absence stěžovatele uvádí žalovaný 1) jako jeden z několika důvodů, pro které odmítá hodnotit stěžovatelovy povahové vlastnosti, neboť jej neznal dostatečně dobře (neměl možnost s ním strávit dostatek času), a zjevně tak ani žalovaný 1) nechápal časté absence jako důvod k nenavržení stěžovatele na jmenování státním zástupcem.

[29] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že stěžovatel sice nevěděl o každém detailu, který nejvyšší státní zástupkyni vedl k rozhodnutí jej nenavrhnout na jmenování státním zástupcem, podstata výtek proti jeho osobě a jeho práci mu však známa byla již v roce 2002, a měl se tedy bránit dostupnými právními prostředky v zákonných lhůtách.

[30] Na tom ničeho nemění ani stěžovatelovo tvrzení, že se nemohl ve správním soudnictví bránit vzhledem k tomu, že právní úprava účinná v roce 2002 neznala pojem nezákonného zásahu. Jak Nejvyšší správní soud dovodil ve své judikatuře, deklarování nezákonného zásahu se nelze s úspěchem domáhat neomezeně do minulosti, a to ani v případě, že k němu došlo předtím, než proti němu bylo možno cestou zásahové žaloby brojít (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 9. 2012, č. j. 1 Aps 6/2012 - 29, č. 2724/2013 Sb. NSS). Podstatné též je, že stěžovateli přístup k soudní ochraně odepřen nebyl – viz výše zmiňované usnesení Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 30/03; věcnou správnost tohoto rozhodnutí Nejvyššímu správnímu soudu hodnotit nenáleží. Pokud se tedy stěžovatel dozvěděl v roce 2021 o dalších výtkách vůči své osobě a své práci, které se však svou povahou výrazně nelišily od výtek, které mu byly známy již v roce 2002, nezavdává to důvod k novému počátku běhu lhůty k podání zásahové žaloby.

[31] Ačkoliv stěžovatel navrhl provedení více než 70 důkazů, Nejvyšší správní soud dokazování neprováděl. V řízení o kasační stížnosti zdejší soud rozhoduje zpravidla bez jednání (§ 109 odst. 2 s. ř. s.), přičemž dokazování se provádí právě při jednání. V daném případě soud důvody k výjimečnému nařízení jednání za účelem provádění důkazů neshledal – skutečnost, že se stěžovatel seznámil s obsahem hodnocení ze strany žalovaných teprve dne 1. 7. 2021, považoval za nespornou, a důkazy prokazující tuto skutečnost tedy nebylo třeba provádět. Ostatní důkazy se týkaly okolností, které mohly být rozhodné pro posouzení důvodnosti žaloby, nikoliv její včasnosti, a proto je nebylo nutno v řízení o kasační stížnosti provádět – pro posouzení důvodnosti kasační stížnosti nebyly relevantní.

[32] Stěžovatel dále tvrdí, že městský soud pochybil, pokud jej před odmítnutím žaloby nevyzval k doplnění žaloby. Ani tuto námitku Nejvyšší správní soud nepovažuje za důvodnou. Judikatura Nejvyššího správního soudu dovodila, že krajské soudy (resp. městský soud) mohou pro opožděnost odmítnout žalobu bez dalšího v situacích, kdy je opožděnost žaloby zřejmá na první pohled (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 11. 2017, č. j. 7 As 155/2015 -160, č. 3687/2018 Sb. NSS, či rozsudek ze dne 21. 10. 2020, č. j. 2 As 316/2020 - 19). V nyní posuzovaném případě podal stěžovatel dne 1. 9. 2021 blanketní žalobu obsahující toliko petit, z něhož bylo patrné pouze to, že brojí proti jednorázovému zásahu, k němuž mělo dojít v roce 2002. Vzhledem k tomu, že byla objektivní lhůta k podání zásahové žaloby mnohonásobně překročena, nelze městskému soudu vyčítat, že měl žalobu na první pohled za opožděnou, a proto ji odmítl, aniž by stěžovatele vyzýval k jejímu doplnění.

pokračování

V. Závěr a náklady řízení

[33] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[34] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl úspěšný, a nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaným, jimž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, Nejvyšší správní soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože jim podle obsahu spisu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.)

V Brně dne 30. května 2022

JUDr. Viktor Kučera
předseda senátu